

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ.90/2010 (69))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ «ΡΙΚ ΔΥΟ»)

Ημερομηνία Απόφασης: 4 Ιουλίου, 2012

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η οποία εξετάστηκε μετά από απόφαση της Αρχής ημερομηνίας **8.2.2012**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του Ιδρύματος πιθανή παράβαση του **άρθρου 17Α(3)(α)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το **άρθρο 17Α(3)(α)** αναφέρει τα εξής: *Η διαφήμιση και η τηλεμπορία δεν πρέπει να απάδουν προς το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.*

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομηνίας **13.2.2012**, έθεσε ενώπιον του Ιδρύματος τη διερευνώμενη παράβαση. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Η διερευνώμενη παράβαση, η οποία τέθηκε ενώπιον του Ιδρύματος, εκτίθεται στο πιο κάτω υποστοιχείο **1**:

- 1.** Στις **15.9.2010**, μεταξύ των ωρών **18:45 – 18:55**, το Ίδρυμα μετέδωσε **διαφήμιση** του καφέ **“coffee break”** η οποία **απάδει προς το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας**, κατά παράβαση του **άρθρου 17Α(3)(α)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το σενάριο της εν λόγω διαφήμισης διαδραματίζεται σε μια παραλία, με επίκεντρο τις «παχουλές» γυναίκες που βρίσκονται στις ξαπλώστρες. Όταν μια

γυναίκα κινδυνεύει να πνιγεί, κανένας δεν προσφέρεται να της παρέχει πρώτες βοήθειες διότι, όπως αφήνεται να νοηθεί, δεν είναι αρκετά «όμορφη» ή «καλλίγραμμη». Ένας άντρας που κρατά μια παγωνιέρα με συσκευασμένους καφέδες “coffee break” και ένα τενεκεδάκι καφέ από το οποίο πίνει, καταφθάνει στη σκηνή και προσφέρεται αμέσως να τη διασώσει, αφού πρώτα πει από το συγκεκριμένο καφέ για να δει τα πράγματα διαφορετικά. Μόλις της δίνει το φιλί της ζωής, η κοπέλα συνέρχεται και γίνεται «όμορφη» και «καλλίγραμμη».

Το μήνυμα της διαφήμισης είναι ότι με το συγκεκριμένο καφέ βλέπεις τα πράγματα όπως θέλεις και όχι όπως πραγματικά είναι, το οποίο συνοψίζεται και στην τελευταία φράση της διαφήμισης «coffee break, έτσι την είδα».

Ο τρόπος με τον οποίο τυγχάνουν μεταχείρισης – στο πλαίσιο του σεναρίου– οι «παχουλές» και οι «άσχημες» γυναίκες, σε σχέση με τις «όμορφες» και τις «καλλίγραμμες», είναι άνισος και θίγει την αξιοπρέπεια των γυναικών αφού αφήνεται να νοηθεί ότι οι «άσχημες» και οι «παχουλές» γυναίκες θα πρέπει πρώτα να μεταμορφωθούν σε «όμορφες» και «καλλίγραμμες» για να χρήζουν σημασίας.

Με επιστολή του ημερομηνίας **15.2.2012**, η οποία επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**, ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος, κ. Θέμης Θεμιστοκλέους, υπέβαλε τις θέσεις του Ιδρύματος. Στην επιστολή του, ο κ. Θεμιστοκλέους, ενημερώνει την Αρχή ότι το Ίδρυμα εμμένει στις θέσεις του όπως αυτές εκφράστηκαν με την επιστολή του ημερομηνίας **29.12.2010**. Η εν λόγω επιστολή, ημερομηνίας 29.12.2010, υπογεγραμμένη από τον κ. Θ. Θεμιστοκλέους, επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'**.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών θέσεων του Ιδρύματος, όπως εκφράστηκαν από το Γενικό Διευθυντή του, και έχουμε παρακολουθήσει

με ιδιαίτερη προσοχή τη βιντεοταινία με την εν λόγω διαφήμιση και κρίνουμε ότι:

- Στις **15.9.2010**, μεταξύ των ωρών **18:45 – 18:55**, το Ίδρυμα μετέδωσε **διαφήμιση του καφέ “coffee break”** η οποία **απάδει προς το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας**, κατά παράβαση του **άρθρου 17Α(3)(α)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Σε ό, τι αφορά στους ισχυρισμούς του Γενικού Διευθυντή του Ιδρύματος ότι «... το ΡΙΚ δεν επεδίωξε να προσβάλει τη γυναίκα ... », ότι «η διαφήμιση, ... δεν μειώνει και δεν θίγει την αξιοπρέπεια και την ισότητα κανενός», ότι «επιστρατεύει (εννοείται η διαφήμιση) το χιούμορ για να προβάλει τα χαρακτηριστικά του ... προϊόντος» και ότι «... το συγκεκριμένο προϊόν δίνει τη δύναμη στα εικονιζόμενα άτομα να δουν μια άλλη πραγματικότητα όπως ο καθένας θέλει να τη βιώσει, βλέπουν και την ομορφιά εκεί που κανείς άλλος δεν τη βλέπει, και αυτό ενισχύεται από τη φράση «Έτσι το είδαμε» ... »,

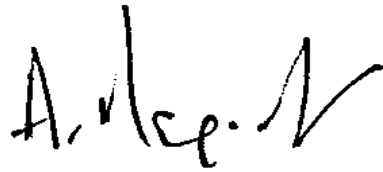
η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι το οπτικό και ακουστικό υλικό της εν λόγω διαφήμισης εμπεριέχει πολλαπλά μηνύματα. Συνεπώς, στη συγκεκριμένη διαφήμιση, δίδονται και ερμηνείες που οδηγούν σε λανθασμένα μηνύματα και δημιουργούν στερεότυπα φύλου και κοινωνικής συμπεριφοράς, όπως για παράδειγμα ότι κριτήριο της κοινωνικής αποδοχής των γυναικών είναι η εξωτερική τους εμφάνιση.

Στον ισχυρισμό του Γενικού Διευθυντή του Ιδρύματος ότι «... η διαφήμιση ... έγινε στο πλαίσιο καλοκαιρινής εκστρατείας, η οποία έχει ολοκληρωθεί», η Αρχή αναφέρει ότι το γεγονός αυτό δεν αίρει την διάπραξη της πιο πάνω παράβασης, για την οποία το Ίδρυμα όφειλε να προνοήσει στο πλαίσιο της αυτορρύθμισής του, πριν τη διάπραξή της.

Σε ό, τι αφορά στις θέσεις και στους ισχυρισμούς του Γενικού Διευθυντή του Ιδρύματος ότι « ... η Αρχή θα πρέπει να αποδώσει τη δέουσα σημασία στην ελευθερία λόγου και έκφρασης», ότι «δεν επιτρέπεται λογοκρισία ή περιορισμός των σχετικών δικαιωμάτων που προστατεύονται ... από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας ... και από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εκτός εάν συντρέχει σοβαρή ανάγκη και αν ο οποιοσδήποτε περιορισμός κρίνεται απολύτως αναγκαίος» και ότι « ... επικαλούμαστε τις αρχές και τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται ... από το Σύνταγμα ... και από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση και θεωρούμε ότι η οποιαδήποτε αρνητική απόφαση ή κύρωση θα συνιστά σοβαρό και αδικαιολόγητο περιορισμό της ελεύθερης έκφρασης»,

η Αρχή επισημαίνει ότι, σε κάθε περίπτωση ενεργεί με βάση το Σύνταγμα, τους Νόμους και τους Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών οι οποίοι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, προέβησαν σε αριθμό παραπόνων / καταγγελιών αναφορικά με το περιεχόμενο και τα μηνύματα της εν λόγω διαφήμισης. Σημειώνεται ότι, σε παράπονα / καταγγελίες προέβησαν τόσο ο «Σύνδεσμος Κοινωνιολόγων Κύπρου» όσο και το «Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου».

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχει παράβαση του **άρθρου 17Α(3)(α)** (υποστοιχείο **1**) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και επιβάλλει για αυτή την κύρωση της **προειδοποίησης**.

(ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Εκτελεστικός Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου